

ZERGAITIK O.N.U.?

(EUSKALDUNAK GAUR)

Erromatarrek ziranetik XVIII'garren gizaldirarte, Erri-bereziaren legeak onein Nortasunezko ardurapean egon ba ziran be, errege-kaizar'en jauntza irasi edo ezarri zanetik, onen alegiñak legearen argitasunak beti illuntzea izan zan, euren jauntxutasunezko alkargokoan egon ziran erriak menpean eukiteko.

Beste aldetik, erlejiñozko eleiztarrak IV'garren gizaldirarte aurrera Jainko-Kristau legeak gogortzen asi ziran, erregearen gizarteko almenak indartzeko eta eleizaren Kristautasuna Mundu guztiko jendartean ezarteko. Or! azken baten, nun eta zergaitik agertzen garan bereiztasunezko erri ta erritarrak bereiztasunaren aurkako legeekin inguratu ta oinkatuta.

Gaur be, orren erdi-aro asmakizunaren alegiñetan gabiltz, menperatzaille artean lenagoko eta gaurko arauak bardiñak diralako. Gaiñera, gaur ikusten dogun lez ekintzaren erak be bai, nai-ta lenago guda ta arteko borrokak, batzuk egunerokoak eta besteak denbora labur baten egindakoak ba ziran be eta gaurkoak urte batzuen barruan... danak! odol-zale ta odol-ixurlari ziran ta dira, erritarrak ainbat neke, negar, zoritzar, goibelaldi, samintasan ta eriotza sartuta.

Gure gogoetan iruditu genduzan denbora orreik, lauki-bardin antzeko baten barruan obeto geratu daitezcan eta ikusi daiguzan zelako itxuran agertzen diran alde bietako antzerkilariak.

Europa'ko erregetza guztia senitarteratuta egon zan asieratik laster. Euren izaeraren jaurkintzara erritu ziran leñuakaz batera "Askatasunaren Alkargo'ko legedian" osotu eben erria'ren antolamendua. Asieran danak erri batekoak ziralako. Baiña goian esan dogu lez, Europa'ko erregetza senitarteratuta eta jaiotzatikoa garatu zalako, laster arrotzaren eskuetan geratu ziran gure jaun-eregetzak.

Aunditasunezko asmakuntza aurretik etorrita be, ortik aurrera ezberdintasuna aundiagotu egin zan, jaun-erregetzaren asmakuntza goretsita eta erri-soilla beti lez aitaren izkuntza ta etxea zaintzen.

Erdi-aroko legedi guztia olan izan zan, orregaitik erregearen ta jaunaren ize-nak agertzen ziran: V'garren Karlos Alemania'ko kaizar-jauna, Espaina'n leenengo, Bizkai'ko jauna, Gipuzkoa'ko erregea, Araba'ko erregea, Naparroa'ko erregea, eta abar, alkartuta.

Arremanaren babesak lortzeko, erriakaz elkargo'ko legedian batu ziran be, eleizak ekarten eban katolikotasunezko asmakuntzagaz erregetasunaren jabetza indartzen joan zan, nai-ta errien eskuarteko lege-tresneriakaz jaun erregetzagaz zer ikusirik euki ez, erritarrak euren batzarretan bete egiten ebelako alde batetik, bestetik, jaun-erregetzari babes orren jauna izateko, guda-taldea eta dirua emon bear, jauntasunak beren antolatzaile edo artekariaren lanak bete egizan.

Baiña lege areik ondo eginda egon ba ziran be, zoritxarrean beste lege gaizto bategaz erantsi eutzen legediaren kopuruan, erregearen lana beteteko, bakearen oreka izan zanaren gain, berak guda-taldea bear eban gauzetarako ibiltzen ba'eban, jaun-erregeak berak ordainduta ibiliko ebal, lege orregaz erregearen indarra aundiagotuz.

Ortik aurrera menperatzaille biurtzen asi ziran, jaurkintzetan latin eta Euskeraren bitartean sortutako erromantzea ibilita, gero gure batzarretan gaztelera sartuta indarraren bitartez eta Euskal ordezkarien artean ikaragarritzko zigorrak eta banakuntzak sortuta.

Errege eta gizon/emakume jaurleriak ekintza orren bidez, gelegian indartzen joan ziran, batez be, erri soil artean jakituria eta argibideak guztiz txiroak izan

zirialako. Eta gaiñeratu ezkerro jaurkintza eta eleizaren zergak, bai euren borrokakaz naastuta, beti txirotasunezko bizi batera bideratuta egon zirala kontuan eukinda, leñuak edo erriaren jabetasunezko alegiñakaz, leenengo alditan edozein unetan agertzen zirala errege-jaun ezberdiñen alkargoan, nai-ta aurreran-tzean kristau-katolizismoak ekarten eban erdira-nai edo bateraren naia, gure jauntxutasunagaz bide ortatik naaztauta.

Jaurkintza eta erritarren artean giza-bideko oso ezbardintasun batera joan ziran zabal-arazten, errege-jauntza ta eleiza euren Jainkotasun ordeak betetan eta erria oso naaztuta, bai Ipar-erdi galduta, Nortasuna, Etxea, Erria eta Aberri-ri zelan eutsi.

Bide orreatik XVIII'garren gizaldian agertzen gara, eta emendik aurrera ez dabe balio erdi-txantxak. Erregetza eta eleiza jaingotuta, ez dabelako ontzat artzen gizon/emakume ta errien Nortasunezko eskubidea.

Frantzi'an 1.789'ko azpikerizko-iraultza saltzaile baten bidez asten dira, erri-berezien Nortasunari egin jaken isekarik aundienagaz, Frantzia'ko erregea fran-tzesen erregea biurtuta, bertan bizi ziran erri-berezi guztien nortasunak des-agertereko beartuta, klonatu gurean edo erritar bereziak alangoko egoera baten geratu daitezcan. Bereala izkuntz-berezien aurka joan ziran zigor aundiakaz.

Europa guztitik, menperatzail-lege ta nerekeri orren bitartez, aitor- seme askok, euren eskuetan erregeak baiño diru eta indar geiagok eukiten asi ziran, eta ortik asi zan erregetzaren malda-bera, euki eben indarra suntsitu edo urtu arte. Diruaren buruzpide aldaketak alan eskatzen ebalako, lantegi-gintzaren tre- betasun barriak bultzatuta.

Baiña indarra eta diruaren jabetza, jaun-aberats orrein eskuetan geratu zan, eta Frantzia'n egin eben 1.789'ko iraultza'ren erdua artuta, erregeen ordeko gudal-nagusien meatxuagaz, gaur daukaguzan eskubide-gabeko laterriak Europa guztian ezarri euskuezan, naizta menperatzaille barri oneik laterri esku- bidekoak dirala esan.

Gudal-nagusien laguntzagaz, menperatzailearen lantegiko-zalekeriaren (industrialismo) eta diru-gosearen (mercantilismo) bitartez, euki eben anditasu- na zaindu gura eben, eta ori lortzeko, arrazoi-bako gudal-indarra bakarrik euki eben, eta gogor erabili eben Europa'ko jendarte guztia ondo astinduta, oinpean eukiteko.

Menperatzaileen ezin-egoneko naasgarri egoera orrek, askatasunari begira asmakuntzak aukeratzeko, bide barriaren alegiñak ekarri ebazan, eta ortik asi ziran Munduaren jaurkintzarako era barriak agertzen: Hegel, Marx, ezkeralde-ko eritziarekin, Lenin'en komunismoagaz, langilleen babeserako alkargoak (sin- dicatos), eta abar. Bai, Mundu onek menperatzaille asmakuntzan irauan dagian be gogor ibili ziranak: Hitler, japoniarrak, Franko, Mussolini eta abar. Eleizatik asita, iñork ez eban kontuan artu edestitik datorren eta Nortasunezkoa dan erri Bereziai zor jaken ordezkatzeta, naizta oneik, eten-bako borroka baten irauan askatasunaren billa. Gizarte-langilearen babeserako sortu ziran alkargoak be, nazioartekoak egin ziran, oiñarrizko naziñoak edo erriak kontuan euki gabe, eurak be gaur menperatzaille biurtuta, Mundu onentan JAINKOA'ren LEGE'rik ez balitz bezela.

Tira-bira larri orreatik, Mundu'ko gerra nagusia sortu zan eta danak bildur- tuta geratu ziran. Bereala artu zan erabagia, gerra geiagorik ez zala bear, eta arrazoi demokratikoak erabiliz, Gizatasunaren eskubide guztiak zaindu bear zirala.

Erabagi orren bidez, aurrera begira daukaguzan odei-ertzeko (horizonte) lañuak, garbitzen apurka apurka doaz, menperatzaille kolonigilleak edo erri-iras- leak aienatu edo urtzen doazelako, baiña oraindiño menperatzaille-laterriaren

oinpeetan gagoz, eta orregaitik menpetasunaren arazo bardiñakin. JAINKOA'ren LEGEDIA ez dalako aldatu alde batetik, eta BERE LEGEA'ren bidetik, askatasunezko demokraziaren zentzuak, bakoitzari berea dana edo ardurapean dauana ordaintzea eskatzen daualako, bakea lortu daiten bestetik.

Laterri menperatzaille oneik, jaurkintzan, goitik beerako agintaritzak daukie gaur eskukotasun (autonomia) antzeko baten egon da be, erri-bereziari zor jakon askatasuna ez-emotearren, eta ekintza orren ondorioagaitik Mundu onen ekonomia edo buruzpidearen banakuntza menperatzail goitik beerako joko baten ezarrita agertzen jaku dirua esku bakar batzutan batuta. Mundu fisiko onetan, leku batetik kentzen ba-dozu bestea gabetasunean geratzen da. Orregaitik, erromatarrek leen ekarri ba'eben menperatzaille-gogapena, gaurko menperatzaille laterrienak bardiñak dira, nai-ta bigunagoak izan.

Egoera orretan, edestian zear gazteak diranak, estatu-batuetakoa amerikarren antzera, euren aberastasun indartsuaren bidez, menperatzaille-tentaldira jausten dira errez, Mundu onetan danon ardura izan bear dana euren eskuetan egon daiten, eta zapalkeri ori legeztuteko, menperatzaille diran laterrien agintari maltzurak ondoratuta.

Menperatzailleak, gaurko egunean, guda-borrokaaren laguntza bear dabe, euren legekanpoko agintaritzak iraun dagian, demokrazi baten arrazoiaren bidez beti, joko kanpo agertzen diralako.

Eta Munduko azken borroka latz eta odolkoien ostetik, bakearen egarriak aleginduta eta jakintsu guztien aolkuagaz, jaurleri diran gizon/emakumeetan argi bizi-bizi bat biztu zan "Munduko guztian dagozan Laterri edo Nazio guztien arteko antolamendu bat bear zala (O.N.U.)", demokrazian ezarrita, guztien baimenarekin, berezitasunezko erri ta gizadiari zor jakozan eskubideko ardurak, lotsagizun aundiz emon dakiozan.

O.N.U.'k sort-arazi eben lege-gabeko laterriakaz, eta gaur ikus-agirian agertzen jakun lez, amerikar-menperatzaille barriak, euren aberastasuna ta indarra erakutsiz, Iraila'ren 11'ko izubidearen deiarekin, euren jabetasunpean gura izan dabe Irak menperatzea eta SADAM HUSSEIN nausitzarra agintzatik botateko aitzakiz.

Baiña, gizartearen jakintasun ta berrikariari esker, iñork ez dau guzur ori iruntzi. Munduko jaurkintzatan nagusitar asko dagoalako, baiña gutxi euren agintaritzaren lurpeetan ainbeste arrolio (petroleo) dauken lekurik.

Munduko gizarte guztia kaleratu da jazarraldi aundi baten, eta danon aurrean menperatzaille lapurraren izaeran geratu dira, ikus-argitan ori erakutsi dabelako, eta orretan bakarrik joan diralako.

O.N.U.'k ez dau lortu, gaur egiten dabezan zapalketak lege barruan sartzea, eta gauzak arduraz betetan ba dira, ez dakit zenbat denboran izango dan, baiña iru agintaritzar orreik baliteke epaiketara joan bear izatea, berezitasunezko erriak ezetsi edo odol-zaleko eraso egiteagaitik, bata, Mundu onek daukan indarraren jabe ta agintaritzak aberatsaren eskuetan jarraitu dagian, eta beste biak menperatzaille laterrietan iraun dagien jaurkintza, aberats-menperatzailleen eskuetan egon daitezkan dirua eta agintaritzaren indarra.

O.N.U.'ren Jaurkintza benetako argia ta itxaropen aundi bat da Ludi onen bereziko jendarteentzat, onein Jaurkintzarako ez daualako beste bide-obeagorik, danon artean daukaguzan arazoak, danon artean konpontzea baiño. Eta asken baten ori da O.N.U., JAINKOA'ren babes-LEGE'an, ardurak berezitasunezko ordezkari-artean banatu dagizan, bakea lortzeko eta gure ostean etorriko diran ondorengoai, erromatarrengandik gaur arte daukaguzan menperatzaille arazoak gabe utzi daiguzan alde batetik; eta bestetik, gaurko giza-gainetako

jakintzaren gogamenean, arazo oneik garaituta dagozelako eta daukagun ulertzari irain edo aokaldi (insulto) laidotsuak (insultante) diralako.

Menperatzaille aberatsak, orregaitik ez dabe gura O.N.U.'ko jaurkintzaren agintaritzza, beren bidetik eurak daukien menperatzaille agintaritzza eta diruaren jabetasunak suntsitu (desvanecerse) egiten diralako, eta oiñarteko antolaketa berezitasunezkoa biurtzen dalako.

EUSKALERRIA'RI BEGIRA:

Euskaldunai eta Euskal-Lur onetan bizi diranai askatasunaren ametsean diñotsegu, ez dirala tiroketaren garaiak, arrazoiarenak baiño eta Europa'ko aolkularitzara eroanda O. N. U. 'n berezitasunezko erri bat bezela artuak izan bear dogula. Europa'ko ZAARRENA'k gara gaiñera, eta izate orregaz emendik aurrea! alde guztietatik begituta ikertuak izango garalako.

Gaurko Munduaren agintari eta jakintsuak arrituta geratuko dira, kontuan jausten diranean gure LEGE ZAARRAK euren lege-egarriak osotzen dabezala Ludi onetan bakea lortu eta ezartzeko.

Eta geiago, konturatzen diranean, IBARRETXE'tar JUANJO gure LENDAKARI jaunak aurrera egiteko erabiltzen dauan legearen itxurazko egitaraua O. N. U. ber-beraren egitaraua dala.

Erromatarren gandik asita edestiaren etorkizunean menperatzailleak agindunai Euskalerrian egon diran jaurkintza guztiak Eleizatik asita danak! Nortasun Bereziaren aurkakoak izan dirala, gure arbasoak JAINKOA'ren LEGEA'ri begira egiten ebezalako euren itxurazko egitarauak, eta ez aberats-menperatzaillezko asmakuntzan ibili diran orrean sasi-jainkoaren gogoak beteteko.

Orregaitik esaten dabe, Erri Berezien Nortasunean dagoela erru guztia, eta ABERTZALETASUNEAN geien.

Ez dira konturatzen Ludi oneri JAINKOA'k emondako LEGE-BIDEA berezko berrikuntza baten ezarrira dagoela, gu ordezkari batzuk bakarrik izanda. Orregaitik daukaguzan berez berezizko NORTASUNAK berezi-ezinezkoak dira, Berezko legean agertzen garalako, eta gure artean NOR-BEREN eginkizunetarako "LOTSAGIZUNAREN ORDEZKO ARDURAN ESKUBIDEDUN" jaioten garalako, bakoitzaren ordezkariak beteteko, JAINKOA'ren LEGEAK erakusten dauan lez.

Jo-ta ke, ibiliko dira berezitasunaren elburua apurtzen, baiña ezinezkoa da, gure eskuetan ez dagoalako aalmen ori.

Orregaitik Euskaldunak eta Euskal lur onetan askatasunaren ametsean bizi garenok, fazizten azkeneko ostikada orreik, datozela, jakinda artu bear dira, zapladaren indar txikerrena artzeko, espataren indarra euren eskuetan dagoelako, eta eten-bako ardura baten salatu egia'ren arrazoia azaltzeko. Beti dabiz espataren arrazoiak ezartzeko, baiña guk ez badautseguz emoten ibiltzeko arrazoiak, ariñago irabaziko dan gauza da oiturazko jakitearen borroka irabazita daukagulako.

Egin bear dan gauza, IBARRETXE LENDAKARIAK agertu dauan moral, ekanduzko edo "JAINKOA eta LEGE ZAARRAREN" oiturazko itxuran "-ASKATASUNEZKO ALKARGOAN" (de libre asociación) egitarauari eutsi ta arrazoiaren indarragaz sendotu, gure ABERRIA'ri zor dautsaguzan ardurak bizkortu daitezkan, guztion poztasunean ASKATASUNA lortzeko.

Ez litzake izango asiera makala ASKATASUNEZKO ABERRI-EGUNA, danok alkartuta ospatuko ba'gendu.

Atutxa'tar Paul
Zornotza'n 2003'an epailla'ren 31'an